

Danske termer for tre literacy-begreber

Jeg har i flere år arbejdet med at finde frem til nogle anvendelige danske oversættelser for de mange engelske literacy-begreber. Under udarbejdelsen af min seneste bog, *Indkulturering – en ny læsestart i takt med tiden*, som udkommer på Syddansk Universitetsforlag i efteråret 2014, har jeg omsider fundet frem til nogle oversættelser, som jeg finder brugbare.

Ligesom det engelske literacy er opbygget af adjektivet literate + suffikset -cy, har jeg valgt at danne de danske ord som et adjektiv + suffikset -hed, fx skriftsproglig + -hed = skriftsproglighed. Denne strukturlighed mellem de engelske og danske ord gør det lettere at anvende de danske betegnelser meningsfuldt i nominale helheder som fx i bogtitlen *'Literacy i familie, børnehave og skole'*: *'Skriftsproglighed i familie, børnehave og skole'*, end hvis det var subst. + subst.: Skriftsprog + kultur = skriftsprogskultur.

Mine forslag:

SKRIFTSPROGLIGHED: Sprogbrug der skriftligt og mundtligt udnytter og italesætter en sprogekulturs vedtagne visuelle tegnsystem(er). (= LITERACY)

TOSPROGSSKRIFTLIGHED: Sprogbrug der skriftligt og mundtligt udnytter og italesætter to sprogs skriftsystemer. (= BILITERACY)

FLERSKRIFTSSPROGLIGHED: skriftsprogskompetence der muliggør betydningsafkodning af multimodale og digitale tekster såsom fagtekster og populærkulturens tekster. (= MULTILITERACIES)

Juni 2014, Kjeld Kjertmann